

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-365/2016/6
Datum: 22. 12. 2016
Zveza: dopis št.: 020-07/16-1517/2 z dne 15. 11. 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	22-12-2016
Šifra:	010-07/16-1517/3
Povezava:	100-07/16-2911
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
KratICA:	

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

- Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi s primernostjo sodnikov za opravljanje funkcije,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 115. redni seji dne 22. 12. 2016.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Številka: 00104-365/2016/5

Datum: 22. 12. 2016

Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi s primernostjo sodnikov za opravljanje funkcije

Poslanec Franc Breznik je dne 11. 11. 2016 na Vlado Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi s primernostjo sodnikov za opravljanje funkcije.

Vlada uvodno pojasnjuje, da pogoje za izvolitev in imenovanje na sodniško mesto določa Zakon o sodniški službi (v nadaljevanju: ZSS). Poleg izpolnjevanja splošnih in posebnih pogojev mora biti sodnik osebno primerno za opravljanje sodniške funkcije. Z namenom implementacije priporočil GRECO (Skupina držav proti korupciji) sta bili v letu 2015 na področju sodstva pripravljene in že sprejeti noveli ZS-L¹ in ZSS-M², s katerima je bil storjen korak naprej k večanju stopnje odgovornosti v sodstvu. Zakonodajalec ju je sprejel z zavedanjem, da ni pomembno samo ugotavljanje odgovornosti sodnika, ko ta že opravlja sodniško službo, ampak da so ključnega pomena vstopni postopki, ki naj zagotovijo, da so za sodnike izbrani najboljši kandidati, ki bodo sodniško funkcijo opravljali odgovorno in z visokimi etičnimi standardi.

Postopek izbire novih sodnikov je bil v poročilu GRECO označen kot kritična točka sistema zaradi razpršenosti postopka izbire in posledično različnih kriterijev za izbiro, kot drugi element pa je bila izpostavljena okoliščina, da sodni svet izbira kandidate večinoma na podlagi pisnih dokumentov. Zato je bil z novelo ZSS-M uveljavljen primarni ukrep glede bolj objektivnega in transparentnega postopka izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo. Izbira kandidata tako poteka v več stopnjah, da se lahko kandidati postopno izločajo. Določena je bila tudi možnost izvedbe postopka ne le na podlagi pisne dokumentacije, temveč tudi opravljanja ustreznih preizkusov, med katere sodijo preizkusi strokovnega znanja, osebnostnih lastnosti, sposobnosti in veščin, ki so potrebni za opravljanje sodniške službe in psihološki preizkusi. Kot izločitveno metodo zakon predvideva tudi možnost ustnega razgovora s kandidati, ki najbolje izpolnjujejo pogoje in kriterije za zasedbo sodniškega mesta.

Natančneje je bil opredeljen tudi termin osebnostne primernosti. Osebnostna primernost za opravljanje sodniške funkcije je poleg znanja, sposobnosti, veščin in osebnostnih lastnosti nujna zato, da lahko oseba opravlja sodniško funkcijo. Ocenjevanje in presojanje osebnostne primernosti sodi v okvir vsebinske presoje tako v postopkih izvolitve sodnikov, kot tudi v postopkih ocenjevanja in razrešitve sodnikov. Odgovorno ravnanje sodnikov se ne nanaša samo na njihovo delovno storilnost, temveč tudi na njihovo ravnanje in obnašanje pri opravljanju sodniške službe in izven nje.

Glede konkretnih navedb v poslanskem vprašanju oziroma konkretno o izvolitvi sodnika dr. Janeza Žirovnika pa Vlada pojasnjuje, da je iz informacij iz splošno dostopnih magnetogramov

---

¹ Uradni list RS, št. 17/15.

² Uradni list RS, št. 17/15.

Državnega zbora s svetovnega spleta razvidno, da je bil dr. Žirovnik izvoljen za sodnika v trajni mandat v času IV. sklica Državnega zbora RS v obdobju 2004-2008, očitno tudi s strani takratne parlamentarne večine (SDS, DESUS, NSi, SLS), ki so tako na pristojni komisiji Državnega zbora kot tudi na sami plenarni seji Državnega zbora glasovali za izvolitev kandidata za sodnika v trajni mandat, brez glasu proti in tudi - brez morebitne kritične razprave o njegovi kandidaturi. Nihče od poslancev in poslank ni niti omenil precedenčne sodbe Vrhovnega sodišča RS o Službi državne varnosti (SDV) - namreč sodba opr. št. I Ips 187/98, 23. 5. 2002, ki jo navajate v vašem poslanskem vprašanju.

Glede na politično-pravno oceno iz novembra leta 2007 je torej šteti, da so poslanci in poslanke takratnega sklica ocenili, da pripadnost nekdanji SDV glede na takrat in tudi sedaj veljavno sodniško zakonodajo ne pomeni samodejno neprimernosti za kandidiranje na sodniško funkcijo, ker očitno za takratno obdobje do novembra 2007 z vidika njihove ocene, ki je lahko tudi politična, ni bilo izkazano, da je kandidat kršil človekove pravice in temeljne svoboščine. Ker gre torej za vprašanje notranje parlamentarne demokracije, v katerega Vlada ne sme posegati, ker bi med drugim ne samo posegala v delitev oblasti, ampak morda delno tudi v reprezentativen poslanski mandat, lahko konkretnejše odgovore na vaše vprašanje morda podajo le poslanci iz IV. sklica Državnega zbora RS v obdobju 2004-2008, torej tudi takratne parlamentarne večine (SDS, DESUS, NSi, SLS), ki so glasovali za izvolitev kandidata na sodniško funkcijo.

Zaključno o navedbah glede potrebe po izključitvi sodnika v določenih sodnih postopkih Vlada pojasnjuje, da je po veljavni pravni ureditvi eden izmed temeljnih pogojev za zagotovitev pravice do nepristranskega sojenja (23. člen Ustave RS) prepoved, da bi sodno funkcijo opravljala oseba, glede katere obstajajo okoliščine, ki vzbujajo dvom o njeni nepristranskosti oziroma objektivnosti. Razlogi, zaradi katerih sodnik ne more sodelovati pri odločanju v konkretnem sporu, so razvrščeni v dve temeljni skupini. V prvo skupino sodijo izključitveni razlogi (iudex inhabilis), le-te zakon določa taksativno, nanje sodišče pazi po uradni dolžnosti ves čas postopka ter ne ugotavlja, ali ti razlogi vplivajo na nepristranskost sodnika. V drugo skupino pa sodijo odklonitveni razlogi (iudex suspectus). Te razloge zakon opredeljuje z generalno klavzulo, sodišče jih upošteva na predlog stranke oziroma samega sodnika, v primeru uveljavljanja teh razlogov pa sodišče v konkretnem postopku oceni, ali so razlogi takšni, da zbujejo dvom o nepristranskosti sodnika. Zakon namreč vseh okoliščin, ki lahko povzročijo pristranskost sodnika ali pa vsaj po objektivnih kriterijih razumnega človeka govorijo za to, da sodnik ne more biti povsem nepristranski pri sojenju, ne more vnaprej in izrecno opredeliti.